

Zápis z ustavujícího zasedání Pracovní skupiny pro hospodářská a zájmová zvířata Mezirezortní rady pro genetiku a genomiku (MRGG)

Datum a čas: 10. 12. 2025, 10:00 hod.

Místo jednání: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybnářství a ochrany vod, Zátíší 728/II, 389 01 Vodňany

Přítomni: Bauer Jiří, Ing., Ph.D.; Beranová Kristina, Ing.; Čítek Jindřich, prof. Ing. CSc.; Kocour Martin, doc. Ing., Ph.D.; Knoll Aleš, prof. RNDr., Ph.D.; Kyselová Jitka, Dr. Ing.; Urban Tomáš, prof. Ing., Ph.D.; Vostrý Luboš, prof. Ing., Ph.D.; Vozdová Miluše, Mgr., Ph.D.; Zavadilová Ludmila, Ing., CSc.

Omluveni: Anger Martin, doc. MVDr., CSc.; Kotlík Petr, Ing., Ph.D.; Krupa Emil, Ing., Ph.D.; Vejl Pavel, doc. Dr. Ing.

Hosté: Císař Petr, Ing., Ph.D.

Program jednání:

- 1) Zahájení
- 2) Vzájemné představení členů pracovní skupiny pro hospodářská a zájmová zvířata (PS HZZ)
- 3) Představení EU projektu GenoPHEnix a jeho propojení s ESFRI (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury)
- 4) Představení role Rady pro genetiku a genomiku a postavení (role) PS HZZ vůči MRGG
- 5) Nastavení základních pravidel jednacího řádu PS
- 6) Nastavení priorit, cílů a úkolů PS
- 7) Různé

1) Zahájení

- Jednání zahájil doc. Kocour, který byl sestavovatelem a svolavatelem 1. jednání PS HZZ.
- Bylo konstatováno, že ze 14 členů PS HZZ je přítomno 10 členů a 4 se řádně omluvili.
- Byl představen program jednání.

2) Vzájemné představení členů PS HZZ

- Doc. Kocour krátce seznámil přítomné členy s důvody a událostmi vedoucími k sestavení PS HZZ, která byla na rozdíl od PS genetiky a genomiky rostlin a PS lékařské genetiky a genomiky sestavena s určitým časovým odstupem. Doc. Kocour zároveň vysvětlil členům PS HZZ, jakým klíčem PS sestavoval, a představil aktuální seznam osob, které s členstvím v PS HZZ souhlasily.
- Následovalo vzájemné představení členů PS HZZ se zaměřením na profesní specializaci v rámci genetiky a genomiky hosp. a zájmových zvířat.
- Bylo konstatováno, že aktuálně máme v PS členy profesně se zabývajícími nejdůležitějšími skupinami hospodářských zvířat (skot, prasata, drůbež, koně, ryby, včely) i některými skupinami zájmových zvířat (psi). Zároveň jsou v PS přítomni i členové zabývající se genetickou diagnostikou nemocí a

vývojových poruch zvířat. PS HZZ je chápána jako otevřená s možností doplňování dalších členů, a to zejména o takové, kteří by se profesně zabývali takovými skupinami zvířat, jejichž pokrytí chybí.

3) Představení EU projektu GenoPHEnix a jeho propojení s ESFRI (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury)

Dr. Císař představil PS HZZ aktivitu GenoPHEnix, což je snaha mnoha partnerů z EU o vytvoření nové strategické evropské výzkumné infrastruktury (ESFRI) zaměřené na integraci informací o genomu, fenomu a prostředí s cílem podpořit udržitelný chov hospodářských zvířat. Tato iniciativa byla jedním z důvodů vedoucích ke zřízení PS HZZ v rámci MRGG, neboť členstvím FROV JU a dalších institucí z ČR ve struktuře ESFRI se zásadně povyšuje význam výzkumu v oblasti šlechtění hospodářských zvířat v ČR, a to na úroveň dalších evropských špiček v této oblasti. Členové PS HZZ byli seznámeni se současným stavem a budoucími možnostmi zapojení institucí z ČR do této infrastruktury. V případě hlubšího zájmu o zapojení členů PS HZZ či jejich institucí a partnerů do GenoPHEnix mohou tyto kontaktovat koordinátora aktivity v rámci ČR Dr. Císaře přímo nebo prostřednictvím doc. Kocoura. Členové PS HZZ budou pravidelně o činnosti GenoPHEnix informováni.

4) Představení role Rady pro genetiku a genomiku a postavení (role) PS HZZ vůči MRGG

Doc. Kocour představil členům PS HZZ účel MRGG a postavení role PS HZZ vůči této radě. Bylo konstatováno, že další podrobnosti ohledně činnosti PS HZZ budou členům představovány v rámci dalších jednání, neboť role PS HZZ se bude vyvíjet i na základě jednání MRGG a jednání s ředitelkou (Ing. Götzová), odboru bezpečnosti potravin MZe, pod který činnosti MRGG administrativně spadá. Dr. Kocour zároveň informoval, že ředitelka odboru nemohla být jednání PS HZZ přítomna, neboť na stejný den jednání PS bylo poměrně operativně naplánováno i jednání MRGG.

5) Nastavení základních pravidel jednacího řádu PS

Členové PS HZZ diskutovali nad mechanismy organizačního řízení a rozhodování PS v případech přijímání a odvolávání členů PS, usnášení se nad důležitými otázkami, o způsobech setkávání se apod. Bylo dohodnuto, že nejvhodnější bude vypracovat jednací řád PS, kterým se jednání a činnost PS HZZ budou řídit. Návrh znění jednacího řádu připraví doc. Kocour a zpřístupní jej ke komentářům ostatním členům PS prostřednictvím aplikace MS Teams. Doc. Kocour rovněž vytvoří skupinu na MS Teams pro účely sdílení dokumentů a vzájemné komunikace mezi členy PS HZZ.

6) Nastavení priorit, cílů a úkolů PS

Doc. Kocour opět konstatoval, že priority, cíle a úkoly PS HZZ se mohou vyvíjet v závislosti na požadavcích MRGG. Ze závěrů 1. jednání MRGG ale vyplynulo, že PS mají vypracovat strategie rozvoje ve svých oblastech. Na tomto základě doc. Kocour představil záměr vypracování stručného souhrnu aktuální úrovně stavu využívání genetických a genomických přístupů ve šlechtění jednotlivých skupin hosp. zvířat (HZ). Byla představena i rámcová struktura tohoto přehledu, o kterém bylo krátce diskutováno s tím, že představená struktura není závazná ale pouze orientační. Bylo dohodnuto, že osobami odpovědnými za vypracování přehledů do cca konce března pro jednotlivé kategorie HZ jsou osoby dle tabulky níže:

Kategorie HZ	Odpovědná osoba
Skot, prasata	Zavadilová Ludmila, Ing., CSc.
Drůbež	Beranová Kristina, Ing.
Koně	Vostrý Luboš, prof. Ing., Ph.D.
Ryby	Kocour Martin, doc. Ing., Ph.D.
Včely	Knoll Aleš, prof. RNDr., Ph.D.
Psi	Urban Tomáš, prof. Ing., Ph.D.
Diagnostika a prevence nemocí HZ	Vozdová Miluše, Mgr., Ph.D.

Na základě vypracovaných dokumentů bude vytvořena společná strategie rozvoje šlechtění u jednotlivých skupin HZ.

7) Různé

- Ing. Zavadilová vznesla připomínku, že PS HZZ by se také měla zabývat ochranou genetických zdrojů (GZ) HZ. Doc. Kocour konstatoval, že se jistě jedná o propojenou problematiku a v určitých ohledech a oblastech k provázanosti problematiky GZ s činností PS HZZ dojde. Na druhou stranu se problematikou genetických zdrojů zabývají v rámci Národního programu ochrany genetických zdrojů další osoby, instituce a odbory MZe, a tak by se PS HZZ měla zaměřit především na využití genetiky a genomiky ve šlechtění HZ.
- Na základě podnětu doc. Kocoura proběhla diskuze nad postoji členů PS HZZ k využívání editace genů metodou CRISPER/Cas9 ve šlechtění HZ. Členové PS HZZ se shodli na tom, že u některých HZ (např. ryby) má tato metoda jistý potenciál, obdobně by se tato metoda mohla využívat při léčbě některých nemocí a vývojových poruch (zejména u zájmových zvířat jako jsou psi apod.). U větších hosp. zvířat (skot, koně) je aktuálně potenciál využití této metody spíše nízký, a to vzhledem k plodnosti těchto zvířat. V každém případě se členové PS HZZ shodli na tom, že editace genů zaměřená na vypínání nebo probouzení genů přítomných v DNA příslušných organismů by měla být legislativně ukotvena odlišně od využívání GMO. Doc. Kocour informoval PS HZZ, že se bude zasazovat o to, aby ČR rozvířila debatu o legislativní úpravě využívání GMO v rámci EU tak, aby se otevřela možnost využití editace genů ve šlechtění HZ obdobným způsobem jako se to povedlo ve šlechtění rostlin.

8) Závěr a usnesení

Z jednání PS HZZ vzešly následující úkoly:

- Doc. Kocour založí na MS Teams skupinu pro členy PS HZZ a zajistí společné sdílení dokumentů
- Doc. Kocour připraví návrh textu jednacího řádu PS HZZ a předloží jej ostatním členům PS k připomínkování.
- Členové PS HZZ dle tabulky výše vypracují cca do konce března věcnou sumarizaci aktuálního stavu využívání genetických a genomických přístupů ve šlechtění jednotlivých skupin HZ.

Zasedání bylo ukončeno ve 12:30 hod.

Zapsal: Martin Kocour, doc. Ing., Ph.D.